

**Міністерство науки і освіти України
ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»
Чернігівський національний технологічний університет
Харківський національний педагогічний
університет імені Г. С. Сковороди**

ПЕДАГОГІКА ЗДОРОВ'Я

**Збірник наукових праць
ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції
27-28 вересня 2019 року**

Чернігів-2019

Голова оргкомітету – Шкарлет Сергій Миколайович, доктор економічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, ректор Чернігівського національного технологічного університету

Співголова оргкомітету – Прокопенко Іван Федорович, доктор педагогічних наук, професор, академік НАПН України, ректор Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Заступник голови оргкомітету – Маргасова Вікторія Геннадіївна, доктор економічних наук, професор, заслужений економіст України, проректор з наукової роботи Чернігівського національного технологічного університету

Заступник голови оргкомітету – Бойчук Юрій Дмитрович, доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Відповідальний секретар, координатор конференції – Зайцев Володимир Олексійович, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри фізичної реабілітації Чернігівського національного технологічного університету

Члени оргкомітету:

Бережна Таміла Іванівна, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти»;

Бондар Віталій Іванович, доктор педагогічних наук, професор, академік НАПН України, заслужений працівник народної освіти України, професор кафедри спеціальної педагогіки Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Гончаренко Марія Степанівна, доктор біологічних наук, професор, професор кафедри валеології Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, голова Всеукраїнської громадської організації «Асоціація валеологів України»;

Завалевський Юрій Іванович, доктор педагогічних наук, професор, в.о. директора Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти» МОН України;

Остапенко Людмила Анатоліївна, кандидат юридичних наук, доцент, директор Навчально-наукового інституту права і соціальних технологій Чернігівського національного технологічного університету;

Левицька Надія Сергіївна, кандидат психологічних наук, доцент, декан факультету соціальних технологій, оздоровлення та реабілітації Чернігівського національного технологічного університету

*Затверджено до друку рішенням Вченої ради
Чернігівського національного технологічного університету,
протокол № 8 від 02.10.2019 року*

П 24   **Педагогіка здоров'я**: збірник наукових праць ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції «Педагогіка здоров'я» (м. Чернігів, 27-28 вересня 2019 р.). – Чернігів, 2019. – 392 с.

Збірник містить наукові праці, які присвячені висвітленню результатів психолого-педагогічних досліджень щодо збереження та формування здоров'я дітей, учнівської та студентської молоді. Розглянуті теоретико-методологічні основи педагогіки здоров'я; сучасні підходи до створення здоров'язбережувального освітнього середовища; роль фізичного виховання у збереженні здоров'я; психолого-педагогічні основи профілактики шкідливих звичок та соціально-небезпечних захворювань; здоров'язбережувальні освітні технології; актуальні проблеми корекційної педагогіки та сучасних інклюзивних процесів у загальноосвітніх навчальних закладах.

Нечепоренко В.О., Кучерган Є.В. Проблеми здоров'язбереження студентів, які пов'язані з сидячою роботою	159
Новикова В.Е. Развитие химических компетенций студентов в процессе профессиональной подготовки инженеров пищевых производств	162
Олійник Н.М. Вплив інформаційного перевантаження на психічне здоров'я молоді	165
Панкратова О.М. Здоров'язбережувальні технології як складові уроків російської мови та літератури	168
Парфіненко Т.О. Формування здорового стилю життя студентської молоді як педагогічна проблема	169
Подтикан І.В., Князькіна Д.В. Культура статевого виховання	172
Полікарпова М.С. Правильна форма постави як спосіб підвищення самооцінки людини	174
Пугач В.М. Здоров'я населення як соціально-економічна та психоло-педагогічна категорія	177
Пунтус М.О., Пустильник О.С. Ключові питання біоетики – плюси і мінуси	180
Родионов В.А. Создание родителями генетических основ здоровья детей	183
Романенко Л.В. Здоров'язбережувальна діяльність вчителя початкової школи як наукова проблема	187
Руденко І.М. Використання методів саморегуляції для підтримки психологічного здоров'я працівників закладів освіти	190
Ріпчанська К.Р., Чупир Ю.В., Пушкарьова О.М. Особливості раціонального харчування студентів та учнів	193
Сачава Н.М. Порядок денний на ХХІ століття від нового покоління людей: світоглядна освіта як стратегія становлення віртуальної особистості	196
Семенова М.О. Вирішення проблем формування культури здоров'я майбутніх учителів початкової школи засобами етнопедагогіки	199
Сергеев М.Г., Капінос І.О., Мажара А.А. Методика вивчення ієрогліфіки, запам'ятовування та аналітичні здібності людини	203
Сливка Л.В. Історіографія проблеми здоров'язбережувального виховання учнів загальноосвітніх шкіл Польщі: аналіз розвідок міжвоєнної доби ХХ століття	205
Степанюк А.В. Формування природовідповідної моделі поведінки майбутніх учителів біології в контексті біоетичних парадигм	208
Таймасов Ю.С., Зуб О.В. Формування готовності майбутніх фахівців служби цивільного захисту до самозбереження у професійній діяльності	210
Уліцька О.М., Безродня Т.І., Бабічева С.М., Бесараб В.І. Паління як загроза здоров'ю	213
Федорова С.Е., Луговец І.С. Дослідження ступеня залежності від інтернету та комп'ютера у студентів медичного коледжу	216
Фундюр Н.М., Кушнір О.В. Культура харчування студентської молоді – як складова стратегії формування здоров'язбережувальної поведінки особистості	219
Чаркіна Т.І. Формування здоров'язбережувальної компетентності шляхом проектної діяльності	222
Шелевер А.М. Шлях до здоров'я через правильне харчування	225
Шеремета О.П. Окремі методичні рекомендації науково-педагогічним працівникам щодо формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх офіцерів державної кримінально-виконавчої служби	229

МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ ІЕРОГЛІФІКИ, ЗАПАМ'ЯТОВУВАННЯ ТА АНАЛІТИЧНІ ЗДІБНОСТІ ЛЮДИНИ

Багато студентів починаючи вивчення Китайської, Японської, та інших мов на ієрогліфічній основі задаються питанням як запам'ятати такий великий об'єм інформації. Що цікаво, через деякий час ті ж самі люди вже дискутують про те як сильно ієрогліф 雪(сніг) відрізняється від 雨(дощ). Можливо так одразу й не скажеш, але на початку вивченні цих ієрогліфів вони дійсно здаються неймовірно схожими. Особливо це помітно коли починаєш їх писати.

Розглянемо спочатку ієрогліфічну основу. Хтось може сказати що основою всіх основ є абетка, в японській мові їх цілих дві. Але що цікаво, абетка – її літери вважаються саме літерами а не ієрогліфами, хоча виглядад її подано в таблиці 1.

Табл 1.

Перші три рядки «Хірагана» – Японської ієрогліфічної абетки

あ - А	い - І	う - У	え - Е	お - О
か - К а	き - К і	く - К у	け - К е	こ - К о
さ - С а	し - Щ і	す - С у	せ - С е	そ - С о

Тому перше заняття можна починати з перетворення нецікавих й звичних людському оку речей в (майже) магичні ієрогліфи. Так як це перше заняття, вважайте заняття для найменших, то можна його почати з грипочнемо з гри (рис. 1).

Поедняйте ієрогліф з його прототипом

рис. 1 (прототипи)

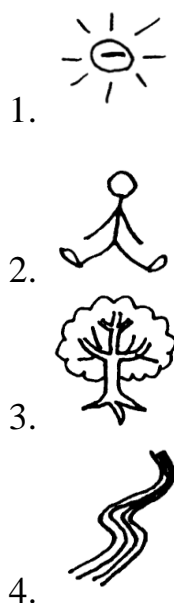
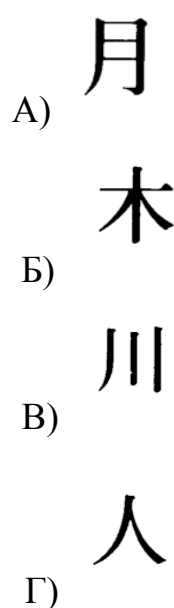

рис. 2 (ієрогліфи)

5.

日
Д)

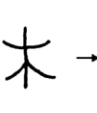

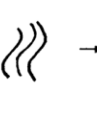
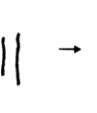

Якщо дана вправа виконується важко, то можна подати вправу таким чином, щоб людина могла легко відстежити зв'язок (рис. 3).

Як ми бачимо зв'язок між малюнком та ієрогліфом таким чином відстежується набагато легше, бо ви на власні очі бачите шлях зроблений одним до одного.

Можна провести ще одну вправу : “Уявіть що ви слідчий. Ви приїхали на місце злочину, ви бачите дім, розбите вікно, великий камінь посеред коридору, й знов таки сюди кликали вас – людину що розплутує злочини. Яка картина складається у вас в голові?” Так само мозок відстежує зв'язок ієрогліфу з прототипом. Але просто подивившись на ієрогліф неможливо одразу зрозуміти що він означає.

Повернемось до першого ієрогліфу цієї публікації 雪–**Yuki**
Й так само згадаємо другий ієрогліф 雨–**Ame**

рис. 3 (Перенесення прототипів у ієрогліфи)

	→		→		→	日	ひ	[NICHU]	sun day
	→		→		→	月	つき	[GETSU]	moon month
	→		→		→	木	き	[MOKU] [BOKU]	tree
	→		→		→	川	かわ	([SEN])	river
	→		→		→	人	ひと	[JIN] [NIN]	man person

Звичайно ви запам'ятали як вони перекладаються, але уявімо що ви не дуже уважно вчитувалися, й взагалі не бачите різниці між цими ієрогліфами. Нагадуємо. 雪, він же Yuki, він же Сніг, він же замерзла вода, що впала з неба. Тепер подивимося на (за легендою забутий) ієрогліф 雨 й пошукаємо схожі елементи. В першу чергу розділимо піддослідних на рівні сегменти(рис. 4).

рис. 4 (аналіз ієрогліфів 雪 й 雨)

Й пошукаємо схожості. **I** – верхня частина цих ієрогліфів однакова. Можливо ви цього не бачите, але це так. **II** – чотири цятки посеред обох ієрогліфів, в першому вони мов би падають, а в другому навпаки знаходяться в лежачому положенні, й лежать вони на якійсь поверхні.

То ж бо сніг – замерзла вода що лежить на землі. А що ж перший ієрогліф? Ті самі цятки але вже звідкись падають й ніде не лежать. Звертаємо увагу, чи виникають якісь думки?

Згоден набагато легше було б подивитися на початок публікації, але так не цікаво. Продовжимо аналогію зі слідчим й місцем злочину: Ви зіставили факти – камінь, вікно – Дивовижно! Уявіть такий сюжет: “Але ось вас викликають знову й знову ви бачите схожі докази на місці злочину. Камінь, викликано слідчого, але тепер не вікно, а двері, й той самий камінь чогось спокійно й невинно лежить вдалині й нікого не чіпає. Ви починаєте шукати, й знаходите поруч лома”.

Ми бачимо що на основі схожих образів мозок знаходить нові шляхи рішення проблем, розвиває аналітичну функцію, та в цілому стимулює дедуктивні можливості.

Отже, у випадку ж ієрогліфіки ми можемо запам’ятати десятки якщо не сотні ієрогліфів, і так само експотенційно кожен наступний ієрогліф буде даватися легше. Подалі мозок людини так само буде знаходити схожі елементи в різних випадках й навчиться аналізувати їх. Так ми бачимо чітку картину розвитку аналітичних можливостей у людини. А разом з ними, розвивається пам’ять

Сливка Л. В.

ДВНЗ «Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника»,
м. Івано-Франківськ, Україна

ІСТОРИОГРАФІЯ ПРОБЛЕМИ ЗДОРОВ’ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ШКІЛ ПОЛЬЩІ: АНАЛІЗ РОЗВІДОК МІЖВОЄННОЇ ДОБИ ХХ СТОЛІТТЯ

У змісті польських досліджень, які з’явилися впродовж 1918–1939 років, виразно фіксується загальне суспільно-політичне піднесення, відчуття свободи і прагнення позитивно «змінювати» батьківщину, яка отримала незалежність.